

Det här projektet genomförs
med stöd av Arvsfonden

Funktionshinderkonventionen

– Från snack till verkstad!

**HANDIKAPP
FÖRBUNDEN**

Hur har CRPD-kommittén hittills arbetat?

- Rekommendationer, allmänna kommentarer m.m.

Upplägg

- Om Funktionshinderkonventionens övervakningskommitté
- En jämförelse av rekommendationerna till Sverige, Danmark, Tyskland och EU
- Om de allmänna kommentarerna
- Om enskilda klagomål

Om Funktionshinderkonventionens övervakningskommitté

- 18 oberoende experter som tjänstgör i sin individuella kapacitet
 - nomineras av konventionsstaterna
 - väljs av statspartskonferensen
- Övervakar konventionsstaternas implementering
- Tar emot individuella klagomål
- Tar fram allmänna kommentarer och riktlinjer
- Kan utreda grova eller systematiska brott mot konventionen

Jämförelse av rekommendationer

- Val av jämförelseparter: Sverige, Danmark, Tyskland och EU
- Gemensamma nämnare:
 - Funktionshinderkonventionen tillämpas inte tillräckligt väl
 - Diskriminering och skälig anpassning
 - Barn få och kunna göra sina röster hörda
 - Medvetandegörande

- Otillgänglighet, fysisk och kommunikativ
- Ställföreträdande beslutsfattande
- Tvångsvård och ofrivillig behandling
- Övergrepp mot kvinnor med funktionsnedsättning
- Institutionalisering och indragning av stöd
- Inkluderande utbildning och stöd
- Otillgängliga val
- Ej ratificerat Marrakesh-fördraget

Skillnader:

- Sverige
 - Positivt: Teckenspråk, utbildning, rösträtt, skälig anpassning
 - Negativt: Psykisk ohälsa, arbetslöshet
- Danmark
 - Positivt: Antagit lagstiftning
 - Negativt: Tvångsförflyttningar, teckenspråk, vård
- Tyskland
 - Positivt: Handlingsplan, kommissionär, teckenspråk
 - Negativt: Utbildning, rättssystem, arbete, handikappersättning
- EU
 - Positivt: Stadgan för mänskliga rättigheter, externa åtgärder
 - Negativt: Åtstramningsåtgärder, fri rörlighet, arbetslöshet

De allmänna kommentarerna

- 1 om artikel 12 – likhet inför lagen
 - Lika rättskapacitet
 - Självbestämmande och stödjande beslutsfattande
- 2 om artikel 9 – tillgänglighet
 - Fysisk, kommunikativ och kognitiv, skälig anpassning
 - Byggd miljö, transport, webb, kommunikation, varor, tjänster

- 3 om artikel 6 – kvinnor och flickor
 - Artikel 6 ska tillämpas tillsammans med alla andra materiella rättigheter i frågor som rör kvinnor och flickor
 - Materiell jämställdhet, empowerment och frihet från övergrepp
- 4 om artikel 24 – utbildning
 - Inkluderande och fullt ut tillgänglig utbildning
 - Rätt till stöd och skälig anpassning

Riktlinjer för rapportering till övervakningskommittén

- Anger att dessa är riktlinjer för konventionsstaterna, särskilt avseende de artiklar som kommittén inte har antagit några allmänna kommentarer för.
- Övergripande principer och perspektiv:
 - Jämställdhetsperspektiv
 - Human rights based model of disability
 - Mainstreaming
 - Involvering av organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning
 - Tillgänglighet
 - Självbestämmande
 - Uppfylla FN:s mål för en hållbar utveckling

Enskilda klagomål

- Ca 10 avgjorda klagomål
 - Tillgänglighet
 - Frihet och integritet
 - Absolut rösträtt
 - Diskriminering:
 - Oberoende liv, hälsa och habilitering
 - Arbete
 - Tillgång till rättssystemet, delaktighet i det politiska och offentliga livet, yttrandefrihet

- 3 beslut att ej pröva klagomålet
- 24 klagomål väntar på avgörande, varav 2 mot Sverige

Slutsatser

- Övervakningskommittén tolkar och tillämpar rättigheterna på ett sätt som gör dem effektiva och praktiska
- Human rights based model of disability
- Diskriminering och materiell jämlikhet och jämställdhet
- Tillgänglighet
- Självbestämmande
- Mainstreaming

Frågor?

**HANDIKAPP
FÖRBUNDEN**

Funktionshinderkonventionen
– Från snack till verkstad!

Tack för att ni har lyssnat 😊

Funktionshinderkonventionen

– Från snack till verkstad!

